

Klára a dva páni

Muž vstoupil do dveří, na okamžik se zarazil, protože v předsíni tkvěl podivný pach: nevětraných peřin, zetlelých květin a starých šatů.

„Jen poďte,“ řekla a sundávala si kabát.

„Tak teda tohle je tvůj byt, Kláro,“ rozhlédl se. Byl to nevelký člověk, hubený, ale s bříškem, jeho věk se dal určit jenom stěží. Sundal si také kabát i klobouk, velmi starý a zcela nemoderní klobouk. Na sobě měl obnošené šaty, kalhoty s příliš širokými nohavicemi a velkým zadkem. Povytáhl si je a vstoupil.

Pokojík to byl malý a chudý, v rohu na otlučeném stolku stál plynový vaříč, hned vedle něho velice starodávný dřez s ještě starodáv-

nějším kohoutkem vodovodu. Na skříni ležela prázdná klec a rádio.

„Máš to tu hezké,“ řekl a cítil se tu nedobře. Možná, že sem přece jen neměl chodit, i když po ní toužil. Všiml si ještě jedné klece pod oknem, ale co mu tu připadlo skutečně zvláštní a nezvyklé, to byl velký květináč s jakousi tropickou rostlinou. Přistoupil ke květináči – nevyznal se příliš v těchhle květinách, byla to snad agáve.

„Každej nejdřív kouká na ni,“ ozvala se za ním. „Na mého miláčka s trnami. Ale na květ nešahaňte. Kdo ho utrhne, už nikdy nebude šťastnej, to je taková pověra. Řeká.“

„Štěstí není všechno,“ prohlásil. Okno vedlo do dvora a docela nedaleko žlutě svítilo několik cizích oken. Jistě sem bylo vidět; každé hnutí, všechno.

V místnosti byl ještě gauč a na polici nad ním stolní lampa a tranzistor. Všiml si, že ještě jeden tranzistor stojí vedle vařiče.

„Já jsem ráda šťastná.“

„Všichni chceme být šťastní,“ řekl. „Štěstí... Věčná vábnička štěstí, ale co to vlastně je štěstí?“ povzdechl si. Cítil se tu nesvůj. Nedovedl by přesně říct proč, ale něco ho tu tísnilo až k strachu. Snad to způsobovala jeho situace tady. Nebyl zvyklý na úlohu milence. „Proč tu máš tolik přijímačů, Kláro?“ zeptal se.

„Dali mi je.“ Napustila do konvice vodu a postavila ji na vařič. „Na památku. Anebo třeba k vánocům. Já mám ráda dárky. Na tom přece není nic špatného přijímat dárky, když jsou z lásky.“

Seznámil se s ní před třemi týdny. Tím nej-

obyčejnějším způsobem. Ve vlaku, když se vracel od rodiny, kterou odvezl na letní byt.

„Já bych nedělala nikdy nic špatného,“ řekla. Naklonila se nad gauč a otevřela tranzistor. Byla to jakási cizí stanice, nesnášel tuhle muziku, ty mezinárodní šlágry, pop-music, beat, ve všech jazycích a stále totéž, linulo se to ze všech míst rozhlasové stupnice.

„Tímhle si sem pouštím svět,“ stáhla starou vyrudlou a potrhanou roletu. „Já nemám ráda ticho. Někdy v noci to na mě padne: tady je všechno pořád stejný! A ticho. Tak si otevřu rádio. Třeba se tam zrovna hádají nějaký dva páni v řeči, který vůbec nerozumím. A já si představuju ty dva pány a ty lidi, co jim k tomu tleskají, a to město, kde všichni mluvějí tou směšnou řečí.“

Seděla na gauči, ruce měla složené v klíně, připadla mu velice blízka, když se mu tak svěřovala. Byl by si rád přisedl k ní a objal ji, ale nebyl si jist, nastala-li k tomu už vhodná doba. Kromě toho, nevěděl vlastně proč, rozčilovaly ho ty prázdné klece. „Jsi milá, Kláro,“ řekl. „K čemu tady máš ty klece?“

„To je památka... po jednom pánovi. Dělal je.“

Než ji obejme, měl by jí také říct něco o sobě. Mluvil s ní mnoho za ty tři týdny, ale ne o sobě – spíš o věcech, vykládal příběhy ze svého života, ale ty příběhy byly tak neosobní, že je mohl vlastně vykládat o komkoliv druhém. Byl pro ni vlastně cizí. „Kdybys jen věděla,“ řekl, „co vím já...“ zarazil se a pak řekl: „Musím ti toho ještě povědět.“ Vtom si všiml, že na polici nad gaučem,

zpola zakryt knihami, stojí telefon. Nevěděl proč, ale vylekalo ho to. „Nikdys mi neřekla, že máš telefon,“ řekl vyčítavě.

„Mě nikdo nevolá,“ řekla.

Odsunul knihy a zvedl sluchátko. Tón oznamoval obsazeno. Položil rychle sluchátko a znovu je zvedl. Držel je u ucha, ale bylo hluché. Jenom jako by z velké dálky nějaký hlas předčítal kuchařský předpis.

„Chcete někoho volat?“ zeptala se.

„Ne,“ řekl rychle. „Je už přece pozdě!“ Zavěsil opět. Chovám se směšně, uvědomil si. Jsem tu sám s ní, toužil jsem po ní, a teď si hraju s telefonem. „Kláro,“ řekl, „ani nevíš, jak jsem rád.“

„Vy jste rád?“ podivila se.

„Že jsem tu s tebou,“ řekl. „Líbíš se mi. Ještě jsem se nikdy...“ Přisedl až docela těsně k ní. „Jsi nejkrásnější žena, s jakou jsem se kdy setkal.“

Naklonila se k němu a políbila ho. Vstala rychle. „To jsou jen takové řeči, co páni vedou. Nechcete se napít?“

Za ty tři týdny byli spolu dvakrát ve vinárně, neměl ve zvyku příliš pít, někdy v neděli po obědě pil pivo a opil se nejvýš na silvestra, a to ještě ne příliš, nepřišel sem přece proto, aby zase pil. „Nevím,“ řekl. „Vždycky přece jenom pijeme. A teď když jsme tu konečně spolu sami...“

„Já se vždycky ráda napiju,“ došla ke skříni. Když ji otevřela, ustrnul. V té skříni se válela spousta nejrůznějších věcí, nejspíš všechny její věci od hrnků až po svetry a župan, ale to, nad čím ustrnul, bylo klubko ostnatého drátu, které leželo v pravém rohu dole. Odsunula ještě jednu prázdnou klec a

vytáhla láhev. „A potom, mám strašnou chuť tančit.“

„Tady?“ užasl.

„Stůl se odšoupne,“ vysvětlila. „Já když tančím, to jsem šťastná.“

Neposlouchal ji téměř. Nedověřela úplně skříň a on viděl okraj toho klubka. Nemohl z něho odtrhnout oči. „Kláro,“ řekl, pokud svedl klidně, „ty máš doma drát?“

„Mám,“ odpověděla. „Tak chcete tančit?“

Neuměl téměř tančit a kromě toho při myšlence, že by se teď měl vrtět v téhle místnůstce mezi dřezem, gaučem a kořenáčem a skříni s klecemi a s ostnatým drátem, ho obešla hrůza.

„Ne,“ řekl.

Rádio za jeho zády vyhrávalo tak, že cítil tu melodii jakoby pronikat celým tělem. Možná že sem přece jen neměl chodit. Kromě toho když vešli do domu, stála tam jakási ženská v županu. Byla to cizí ženská a nemohla ho znát, ale sledovala je hladovým a neodvratným pohledem.

„Poslyš, ta v tom županu,“ zeptal se, „když jsme vcházeli do domu, co to bylo zač?“

„No ženská,“ řekla užasle, „tady bydlí. Copak můžu znát každou ženskou, co tu bydlí?“

„O půlnoci v županu na chodbě,“ řekl.

„Vždycky tam stojí. Obvykle jen ve dveřích. Třeba někoho vyhlíží.“

„A ty,“ zeptal se, „jak dlouho tady bydlíš?“

„Dlouho,“ řekla. Na stolku stálo několik sklenic. Vzala dvě, vypláchla je a nalila do nich víno. „Dneska si uděláme hezký večer,“ řekla, „dneska mám chuť být šťastná.“

„Ano,“ řekl. Pocítil náhle úlevu. Přišel sem a za chvíli zase odejde. Nemá a nemusí mít

vztah k tomuhle pokoji, nemusí se zajímat o ty klece ani o ten drát. A tu ženskou v županu už víckrát nespátí. Teď je tu sám v noci s ní, a ona je krásná. Vzal ji za ruku. „Ano, dneska budeme šťastni!“

„Tak se napijte! Ale tohle není dobrá hudba.“ Vstala. Vypjala tranzistor, došla ke skříní, dovřela dveře a otočila vypínačem druhého přijímače.

„Kláro, prosím tě,“ vztáhl k ní ruce.

„Vaří se voda,“ řekla. „Napijete se přece kávy.“

„Kláro,“ opakoval. Zmocňovala se ho netrpělivost. Cítil, jak se mu do celého těla vtírá únava. „Dobře,“ řekl. „Dám si kávu.“

Přinesla hrníčky.

V tuto dobu už obvykle spal. Jeho žena dbala na to, aby žil spořádaně a zdravě. Ale teď na ni nechtěl myslet.

„Budeme šťastni,“ řekl a napil se kávy. „Nebudeme myslet na nic, jenom na sebe a na naši lásku. Je to tak málokdy, kdy nemusíš myslet na nic jiného.“

„A vy nemusíte, vy teď zrovna nemusíte?“

„Jak to myslíš?“

„Pánové vždycky na něco myslí. I při tom.“ Snažil se nevnímat její slova. „Tolikrát jsem si představoval za poslední týden tuhle chvíli, Kláro. Jsi krásná,“ řekl. „Jako, jako...“ zapomněl už vlastně vymýšlet lichotky. „Jako květina. A voníš jako, jako... květina.“ Postavil hrníček s kávou a objal ji.

Zazvonil telefon.

Natáhla se pro sluchátko. „Haló,“ řekla. „Ano, já nevím... Já se zeptám.“ Zacpala mluvítko a řekla šeptem: „Myslím, že to je pro vás.“

[12]

[13]

Na okamžik se ho zmocnil takový děs, že měl chuť vstát a prchat z tohoto bytu. Ale nebyl s to se ani pohnout. „Pro mě?“ zablekotal. „Nikdo přece neví, že jsem tady. Nikdo to nemůže vědět. Před půlhodinou jsem to ani já sám ještě nevěděl, nevěděl jsem, kde bydlíš.“

„Tak si to vezte,“ vyzvala ho netrpělivě. Vzal sluchátko, jako by bylo nakažené. „Haló,“ řekl sevřeným hlasem.

Bylo hluché.

„Vždyť tam nikdo není,“ řekl s ulehčením.

„Třeba zavěsila, když jste se tak dlouho rozmýšlel.“

„Zavěsila? To byla žena?“

„Kdo jiný by vás volal teď po půlnoci.“

„Moje žena?“ nedovedl nedat průchod své úzkosti.

„Jak to mám poznat,“ řekla. „Nemluvila jsem nikdy s vaší ženou.“

„Nemůže přece vědět, že jsem tady,“ prohlásil. „Nikdo to nemůže vědět. Nebo jsi někomu říkala, že mě pozveš?“

„Tak už na to nemyslete. Třeba to ani nebylo pro vás!“

„Ano,“ sáhl po skleničce vína a napil se. Všiml si, že se mu chvějí prsty. „Ale kdo tedy volal?“ uvědomil si. „Představil se?“

„Tak na to nemyslete. Někdy se stane, že zvoní a volají toho pána, co je u mě. Pány přece často volá telefon. I v noci. Protože páni mají povinnosti.“

„Kláro,“ řekl, „proč tak mluvíš? Vždyť přece ty...“ Zarazil se. „A říkala jsi, že to byla žena.“

„Páni mají přece ženy. I v noci. I když u nich nejsou!“

„Co tím myslíš?“ zeptal se unaveně. „O jakých mužích mluvíš?“

„Tak se nezdobte,“ vzala ho na okamžik za ruku, „a nemyslete už na to. Chtěl jste přece být dneska večer šťastný.“

Byl zvyklý klidnému a dobře známému laskání své ženy. Tohle děvče ho svými podivnými řečmi od první chvíle odpuzovalo i přitahovalo. „Kláro,“ zašeptal, „chtěl jsem ti říct: když jsem tě uviděl..., byla jsi pro mě jako... jako zjevení.“ Objal ji. Byla malá a drobná, ztratila se téměř v jeho objetí. Zmocňovalo se ho vzrušení. „Kláro,“ zašeptal, „drahoušku!“

„Tak počkejte,“ vyklouzla z jeho objetí. Došla k umývadlu a svlékla si svetr. „Škoda, že si nechcete zatančit,“ řekla. „Ale ta hudba vám nevadí, nebo ano?“

Slyšel, jak napouští vodu do umývadla, nemohl teď myslet na nic jiného, než že za chvíli přijde k němu. Snad ji miloval, snad ji skutečně miloval, celé ty tři týdny žil téměř ve vytržení. A myslel na ni. „Jednou jsem znala takového pána,“ hovořila, „jeli jsme až do... to město mělo divný jméno... už si nevzpomenu na to jméno, končilo to na polis nebo tak a bylo to v Řecku. A v tom hotelu hrála do rána hudba a my se při tom milovali s tím pánem a po podlaze běhaly ještěrky. A někdy po tom, když jsme se už nemilovali, sešli jsme dolů do lokálu a tam ještě tančili.“

Na okamžik se ho téměř zmocnila žárlivost. Aní ne tak vůči tomu cizímu muži jako vůči té cizí situaci, která už navždy zůstane tkvěť v jejich vzpomínkách, zatímco dnešní večer pro ni nejspíš zůstane banálním, úplně oby-

[14]

[15]

čejným večerem, který splyne v její paměti se všemi ostatními večery. „A to jsi byla šťastná?“ zeptal se.

„Já jsem vždycky šťastná.“

„Taky tě jednou odvezu,“ řekl náhle. „Pojdeme spolu a pak... zůstaneme spolu někde bez těch klecí..., zůstaneme tam dlouho...“ Polekal se téměř slibů, které mu jakoby bez jeho vůle plynuly ze rtů. Byla stále polooblečená, vlasy jí splývaly po ramenou. Obrátila se k němu a usmála se. „Jen povídejte,“ vyzvala ho. „Já to ráda poslouchám. Pokoj s vyhlídkou na moře. Tam, když jsme se přestali milovat, vyběhli jsme, nebylo ještě třeba úplný ráno, ale voda byla stejně teplá, a potom jsme se ještě tam v písku...“ Zarazila se. „Nemyslete si o mně nic, já jen když mám někoho ráda... Je to přeci správný milovat se s někým, když ho mám ráda.“

„Ano,“ řekl unaveně.

„Já bych nikdy nedělala nic špatného,“ řekla. „Musí to být strašný vzbudit se vedle někoho, koho už nemilujete, a tvářit se, jako když ho milujete!“

Mazala si ruce nějakým krémem. Potom zhasla velké světlo. „Kdybyste na chvíli vstal,“ řekla, „ustlala bych.“

„Ano, ovšem,“ její věcnost ho ohromovala. Vstal a řekl: „Kláro, miluju tě.“ Nevěděl, kam si má stoupnout. Místnost byla plná klecí, drátů a přijímačů. Postavil se ke skříni a opřel se zády o dveře. Rozložila několika obratnými pohyby gauč, potom vklouzla pod příkrývkou.

„Kláro,“ zašeptal. Ležel vedle ní a líbal ji. Vtom – zaznělo to jako hlas z jiného světa,

chraplavě a zdušeně, a přitom naprosto blízko, těsně za zdí, u které leželi. Někdo zavolal její jméno. Bylo to tak neskutečné a ohromující, že na okamžik myslel, že podlehl přeludu, teprve když ten hlas sténavě opakoval svoje zavolání, pochopil, že byl podveden, že byl vlákán do pastí, aby mohl být vydírán, aby mohl být potupen a zničen. Cítil, jak ho rychle pokrývá ledový pot. „Kdo tě to volá?“ polekal se vlastního hlasu.

„Toho si nevšímejte,“ řekla. „Doktor se zdržel. On už měl dostat svoje morfium.“

„Kdo měl dostat morfium?“ Ale cítil, jak se k němu rychle vrací naděje.

„No – takový nemocný,“ řekla. „Nevšímejte si ho. On už tu jenom bydlí. A někdy mě volá. Když něco potřebuje. Ale to už nebude dlouho trvat. Už brzy nebude nic potřebovat.“

„Kdo nebude už brzy nic potřebovat?“ zeptal se.

„Potkali jsme se jednou,“ přitiskla se k němu. „Byl úplně opuštěnej, já ho tehdy milovala . . . Ale teď už . . . Ani o nás neví. Já ho tehdy vzala sem; ale teď už jen čeká, až přijde doktor, aby mu dal injekci.“

Úleva, kterou cítil, byla tak silná, že ho na okamžik ovládla něha. „A tys ho milovala?“ zeptal se.

„To už je dávno,“ řekla. „Teď ho nemiluju. Teď jste tu přece vy.“ Naklonila se k němu a políbila ho. „To je přece správný, že jste tu vy a ne on, když jeho nemiluju.“

Věděl, že nyní by ji nejspíš mohl líbat, objímat ji a milovat se s ní, ale nebyl s to myslet na lásku. Vstal – v místnosti byla zima, ale bylo mu trapné obléknout se, ne-

věděl vlastně, co udělá. Taková situace, taková situace, pomyslel si unaveně. Proč jsem nezůstal raději doma. Člověk má zůstat věrný svým zásadám. Zastavil se před tou obrovskou kytkou.

Pozorovala ho. „Opatrně, ať se nedotknete toho květu!“

„Proč?“

„Nebyl byste už nikdy šťastný!“

„Kláro,“ potřeboval získat čas, „snad bys měla jít za tím člověkem, když tě volal. Když je nemocný. Třeba něco potřebuje.“

„Když myslíte,“ vstala. Na okamžik zahlédl její nahotu. Byla tak krásná, řekl by spanilá, kdyby to slovo neznělo příliš vznešeně v téhle díře, raději se odvrátil. Vzala si jenom košili a vyšla.

Teď k tomu měl tu nejlepší příležitost obléci se rychle, nežli se vrátí, ale kupodivu váhal, stál tu téměř nahý a třásl se chladem a čekal. Bože, pomyslel si, když už jsem tady, když už jsem se jednou rozhodl a zamiloval jsem se přece do ní, snad ji skutečně miluji. Telefon zazvonil. Stačilo natáhnout ruku, ale neučinil to. Místo toho pohlédl na hodinky. Bylo půl jedné. Telefon zvonil. „Kláro,“ zavolal.

Vešla. Vzala s poličky sklenici a napustila do ní vodu. „Proč to nezvednete,“ zeptala se, „je to určitě pro vás. Mě by teď nikdo nevolal.“

„Kláro,“ řekl, „víš přece, že nikdo nemůže vědět . . .“ vyšla zase.

Telefon stále zvonil. Nikdy netušil, kolik může být hrůzy v pouhém vyzvánění telefonu. Někdo mě pronásleduje, napadlo ho. Někdo mě viděl, a teď mě pronásleduje. Možná že

si chce nahrát můj hlas. Možná, zděsil se, že někdo už stačil upozornit moji ženu a ona si teď ověřuje, zda to obvinění je pravdivé.

Vstoupila opět a tiše proklouzla kolem něho. Zvedla telefon. „Haló!“ Potom chvíli naslouchala. „Vidíte, že to bylo pro vás,“ řekla, když zavěsila.

„Jak to víš?“ vykřikl téměř, „kdo to byl?“

„Nevím,“ řekla, „zavěsil zřejmě, když jste to tak dlouho nezvedal.“

„Proč tedy myslíš, že to bylo...“ Chytil se za hlavu. „Kláro, Kláro,“ opakoval, „proč mě mučíš?“

„Chtěl jenom pít,“ oznámila mu.

„Kdo chtěl pít?“ vykřikl.

„Měl tam stejně tři sklenice,“ řekla.

„Měl už tři sklenice,“ opakoval po ní. „Co dělá teď?“

„Nevím,“ řekla. „Třeba spí. Jestli nemá moc velké bolesti. Ale nemyslete na něj. On už tu jen bydlí. A někdy volá. Jako teď.“

„Má bolesti?“ zeptal se.

„Asi má bolesti,“ řekla. „Někdy křičí skoro celou noc. Když nedostane včas morfium.“

„Nemluv tak nahlas,“ řekl, „vždyť je vedle všechno slyšet.“ Náhle si to uvědomil. „Ten člověk o nás ví všechno... Ví, že jsem tady a všechno, co jsem ti říkal...“

„Nebojte se. Už to nikomu nepoví.“

„Jak to myslíš?“

„Už tu nebude dlouho,“ řekla. „Doktor to říkal!“ Sedla si opět na postel. Zvedla sklenku s vínem. „Nenapijete se?“

„Nekřič tak,“ řekl. „Proboha, snad bychom měli šeptat.“

„Nemyslete na to, nemyslete na něj.“ Vstala

opět a objala ho kolem ramen. „Posaďte se přece, proč se neposadíte?“

Seděl vedle ní, přitiskla se k němu bokem, ale sotva si to uvědomil. Hlavou mu táhla všechna udání, která pamatoval. Jeho vlastního otce udali třikrát a on sám, ačkoliv byl vždy tak úzkostlivý a poctivý, byl udán vlastními žáky, takže musil opustit školu na několik let... Zahnal ty vzpomínky. „Každý může povědět, Kláro,“ řekl. „Ty nevíš, co všechno dovedou lidi povědět. Neměli bychom tady zůstat!“

„Vy chcete někam jít?“ zeptala se udiveně.

„Teď v noci?“

„Ano,“ zarazil se. „S tebou,“ dodal rychle.

„Odvezu tě z tohoto strašného bytu. Od těch drátů a klecí. K čemu vlastně tady máš ty klece?“

„To jsou jeho klece,“ řekla.

„Či?“

Ukázala ke zdi. „Nemyslete už na to,“ přitiskla se k němu. Zeptala se téměř úpěnlivě: „Milujete mě vůbec?“

„Ty přece víš, že ano,“ řekl rychle. „A proč jsou prázdné?“

„Nakoupil ptáky a pak je zase pustil. Odnes ty klece na okno a řek: Leťte si, ptáčkové!“ Vzdychla. „Nemyslete už na to!“ zaprosila. „To bylo už dávno.“

Ten člověk za zdí se rozkašlal, kašlal dlouho, úporně, jako by už nikdy neměl ustát.

„To má od kouření,“ řekla, „rakovinu. Kouřil moc.“

„On má rakovinu?“

Přikývla.

„Jaks to mohla říct tak nahlas. Co když tě uslyšel?“ poděsil se.

„On to přece ví.“

Chtělo se mu zasténat. „To je strašné!“

„Operovali by ho,“ řekla, „ale nemohli, protože k tomu nemá srdce. Má úplně zničený srdce.“

„To je strašné,“ opakoval.

„Nemyslete na to,“ řekla. Podala mu skleničku. „Jsou věci, že na ně nesmíte myslet.“

Vypil skleničku až do dna. Ano, nemyslet, nemyslet. „Ne,“ řekl nahlas, „to nedovedu. Člověk přece musí mít svědomí.“

„Co je to svědomí?“ zeptala se.

„Kláro,“ řekl unaveně.

„Já to opravdu nevím,“ usmála se na něho úsměvem plným nevinnosti. Pro ten úsměv ji začal milovat. „Je to takovej vnitřní hlas?“ hádala. „Někdy, když mě on volá, zdá se mi, že to je takovej hlas, že to vlastně nevolá nikdo živej, že je to můj vlastní hlas. Že se sama volám: Kláro! Abych si dala pozor, abych něčemu neuvěřila anebo tak... Abych si jen vzpomněla na něco, co jsme spolu zažili... A to jsem ráda, docela ráda, že slyším ten hlas.“

Neposlouchal ji, naslouchal svým vlastním obavám. „Jak se jmenuje?“ zeptal se.

„Nemyslete už na něj!“ řekla.

„Třeba ho znám!“

Mlčela a on si uvědomil, že k němu znovu dostupuje hrůza. „Tak řekni přece!“

„Říkala jsem mu Leo.“

„Leo, Leo,“ opakoval znovu s ulehčením. Nepamatoval si, že by znal někoho s tím jménem. „A jak dál?“

Pokrčila rameny.

„Kláro,“ vykřikl téměř, „přece musíš vědět, jak se jmenuje dál.“

[20]

[21]

„Tak už na něj nemyslete!“

„Kláro!“ řekl úpěnlivě.

„Ano!“

Dal si hlavu do dlaní. Zdálo se mu, že třestí, že nic z toho vlastně není. Zavřít oči. Otevřít oči, zase usnout a vedle sebe nahmatat ruku své ženy. Slyšel, jak nalévá do skleničky. Dotkla se jeho ramene a podala mu ji. „Už na něj nemyslete,“ řekla. „On stejně o ničem neví.“

Cítil, že se ho zmocňuje zkonejšující opilost, také něha k té dívce vedle něho, také odhodlání povznést se nad to všechno tady, nad ty klece, nad klubka drátu a nad neznámého muže za zdí. „Kláro,“ řekl, „jsem vlastně hlupák. Jsem konečně s tebou a místo abych... bože,“ řekl v náhlém osvětlení, „jaký jsem hlupák.“ Objal ji a na okamžik se vzdálil všemu, vyklouzl z té místnosti tady a ze svého života, z celého svého života plného opatrné poctivosti, a vnímal jen tu dívku, kterou objímal. Potom si uvědomil, že cosi pronikavě vniká do jeho vytržení.

Zvonil zvonek. Otevřel oči, jako by se chtěl konečně probrat k vědomí, v němž už nebude nic z toho, co bylo.

Zvonek však stále zvonil. „Co je to?“ vykřikl.

Také ona se zvedla. „Někdo zvoní.“ Vstala.

„Teď?“ Bylo už nejmíň hodinu po půlnoci.

„Kdo by teď zvonil?“

„Ale zvoní,“ řekla po pravdě. Otevřela skřín a vytáhla z ní župan, který zcela zjevně nebyl její.

„Přece nepůjdeš otvírat. Teď... když tu jsem já.“

Vyhrnovala si příliš dlouhé rukávy. „Co když je to nějaká dobrá zpráva?“ řekla.

„Dobrá zpráva,“ vykřikl zoufale. „V jednu hodinu v noci!“

„Třeba nějaký pán v Americe si vzpomněl a zve mě. Tam přece teď není jedna hodina v noci.“

Zvonek se opět rozezněl.

„Kláro,“ vstal a chytl ji za rameno, „neotvírej!“

„Může to být taky pro vás!“

„Pro mě? To je nesmysl,“ řekl. „Nikdo netuší, že jsem tady.“

„Nevíte, kdo vás viděl.“

„Ano,“ uvědomil si. „Ale tím spíš neotvírej.“
Znovu se ho zmocňovala úzkost.

„Taky to může být doktor!“ Vytrhla se mu. Rozběhl se za ní, ale nemohl se s ní přece prát, když někdo stál na chodbě. Zavřel aspoň dveře do předsíně. Potom vzal košili, která ležela na židli, a počal se chvatně oblékat; knoflíček od manžety se utrhл a zakutálel se kamsi, ale nehledal ho.

Když opět vstoupila, seděl už bezvadně oblečený, řádný host v kravatě a v zapjatém saku. „Kdo to byl?“ zeptal se.

„Už jste se oblékl,“ zjistila. „Už chcete jít?“

„Kvůli tobě,“ řekl. „Nevěděl jsem, jestli nepůjde dovnitř. Kdo to byl?“

„Ta ženská, jak tam stála, když jsme přišli. Ta v županu na chodbě.“

„Co chtěla teď v jednu hodinu v noci?“

„Ptala se, jestli tu byl doktor.“

„K čemu potřebovala doktora?“

Pokrčila rameny. „Třeba chtěla taky tu injekci.“ Choulila se do toho velkého županu, který zřejmě patřil muži jménem Leo. „Nechcete ještě kávu?“ zeptala se. Potom zapjala tranzistor vedle vařiče.

[22]

[23]

„Jakou injekci?“

„Morfium,“ řekla a napouštěla vodu do konvice. „Třeba chtěla, aby jí pích to morfium.“

„Přece nemůže dostat morfium, když nemá bolesti,“ řekl. „Kláro, co to mluvíš. Co se to tady děje?“

„Možná má nějakou bolest.“ Sedla si na postel a upřela na něho své velké oči. Když ji prvně uviděl, když se na něho prvně podívala, zdálo se mu, že jsou to ještě dětské oči. „To přece není naše starost!“

„Kláro,“ řekl, „to není možné, když ta injekce je tam pro toho člověka, co má tu rakovinu.“

„Já nevím, co je možné a co není,“ řekla. „Ale proč by tedy čekala každou noc na toho doktora?“

„Přece by doktor . . .“

„Doktor je taky člověk . . . Nemyslete už na to.“

„Kláro,“ rozkřičel se, „přece musíš vědět, jestli ten doktor dává injekci tomu člověku vedle!“

„Tak už na to nemyslete, není to vaše starost!“

„Je to odporné,“ vstal. „Odporné,“ opakoval. Nalila mu do jeho sklenice zbytek vína. „Napijte se,“ řekla. „Potřebujete se napít!“

Vzal skleničku, chvíli váhal, potom se napil. „Kláro,“ řekl, „co se to tady děje? On jí prodává to morfium?“

„Nemyslete už na to,“ řekla unaveně. „Já nevím, co kdo prodává. A on už je cizí člověk. Bydlí tu jenom. Někdy mu přinesu vodu a jídlo. Ale je to cizí člověk!“

„Kdo se o něho stará?“ zeptal se. „Přece se o něho musí někdo starat.“

„Napijte se,“ řekla, „a nemyslete už na něj.“

„Vyprávějte mi něco. Když jsme se prvně viděli, vyprávěl jste mi tolik věcí.“
„Ano,“ vzpomněl si, „když jsme se prvně viděli, když jsme pak spolu šli do toho vlaku. Přál jsem si tak, abys mě ještě neopustila, abychom zůstali ještě chvíli spolu. A pak, když jsi skutečně šla, když jsme seděli tam v té vinárně . . .“
Na policiče nad postelí zařinčel zvonek.
„Tak povídejte,“ vybídla ho.
„Copak můžu?“ vykřikl. „Neslyšíš? Telefon.“
„Tak ho nechte zvonit!“
„Nechat ho zvonit? Co když někdo volá mě? Ne, nesmysl,“ uvědomil si. „Třeba je to dobrá zpráva pro tebe!“
„Dobrá zpráva nemůže přijít po telefonu!“
Její logika nebyla z jeho světa. „Co když volá ten doktor!“
„Jaký doktor?“ podivila se.
„Bože,“ vykřikl. „O kom tu mluvíme celý večer. Ten s morfiem!“
„Ten? Ten to není.“
„Kláro,“ zaúpěl.
„Dobře,“ řekla. Natáhla se po telefonu. „Haló,“ zavolala. „Ano, já se ho zeptám.“ Obrátila se k němu. „Chce vědět, jak dlouho se ještě zdržíte!“ zakryla přitom mluvítko dlaní.
Bylo to na něho už příliš mnoho. „Kdo to chce vědět?“ vykřikl.
„Ta žena, co vás pořád volá,“ oznámila mu klidně.
„Zavěš to okamžitě,“ přikázal jí. „Já tu nejsem. Nejsem tady! Nebyl jsem tady!“
„Není tady,“ sdělila. „Říká, že tady vůbec nebyl!“ Zavěšila.
„Kdo to volal?“ řekl vyčerpaně, „představila se ti?“

[24]

[25]

„Ano!“
„Jak se jmenovala?“ Hlas mu zadrhlo vzrušením.
„Nerozuměla jsem to jméno.“
Natáhl se po skleničce a dopil ji do dna.
Voda na vařiči už dávno vřela a z tranzistoru se neustále linula hudba, kterou ona zřejmě nevnímala a která jeho popuzovala.
„Nedá se vypnout ten telefon?“ zeptal se.
„Ale ano,“ natáhla se ke šňůře.
„Anebo nech to,“ řekl. „Stejně – půjdu už.“
A kdyby někdo volal . . .“
„Teď už ne,“ řekla s jistotou.
„Ten doktor třeba,“ vzpomněl si.
„Ten už nezavolá.“
„Říkala jsi, že má přijít!“
„Teď už ne,“ řekla klidně. „Teď už spí. Už si ho pích sám!“
„Co si píchl sám?“ vyhrkl.
„Morfium!“ Vstala a vypjala vařič.
„To je nemožné,“ vykřikl. „To by přece nemohl udělat – doktor!“
Postavila před něho hrnek s kávou. „Nemyslete už na to!“
Věděl, že by měl vstát, ihned vstát a opustit tenhle byt, uprchnout z tohoto večera, z toho hrozného cizího světa, z toho jiného světa, do kterého přece nepatřil, ale místo toho zůstal sedět a čekat, jako by ho ta cizota přitahovala.
„Mohla bys vypnout tu hudbu?“ zeptal se.
„Vám vadí?“ vzhledla k němu s úžasem a zavřela rádio. „Byla to pěkná hudba,“ podotkla, „a teď je tu ticho. Nemám ráda ticho.“
„Tichu neutečeš, když je v tobě, když v tobě neznější hlasy svědomí,“ řekl. V jeho hlavě se rozlévala blažená, úlevná opilost, pocítil potřebu mluvit. „Ale v tobě není,“ řekl,

„v tobě není ticho. Když jsem tě prvně uviděl, když jsem spatřil tvoje oči, tvoje oči jsou čisté, Kláro, trochu se v tom vyznám, já věřím, já vím, že i ty jsi čistá, Kláro, ty se jen tak bráníš před světem, bráníš se slyšet hlas vlastního svědomí, to je to.“

„Co je to svědomí?“ zeptala se.

„Kláro!“ zaprosil.

„Někdy se modlím,“ vzpomněla si, „ke svému bohu. Večer, když jsem sama, lehnu si, sepnu ruce, nohy dám k sobě a modlím se: Můj hodnej bože, Klára už zase neví, co dál. Je sama. Učiň, ať je šťastná, ať jsou šťastní všichni, co ji milovali, co je milovala, i když už je teď nikdy neuvidí. A pánbůh se na mě dívá, hodnej tlustej pán v sandálech, a přeje mi, abych byla šťastná, aby byli šťastní i ty, který jsem milovala.“

„Za toho tam ses taky modlila?“ ukázal na zeď.

„Modlila. Ale to už je dávno. To přece není moje vina, že dostal tu nemoc. Měl už ji. On si to přines odtamtud . . .“

„Odkud?“

Za zdí zavržalo lůžko. Hlas už téměř neartikuloval slova. Tkvěla v něm bolest anebo ještě spíš hrůza.

„Volá tě,“ řekl.

„Jděte tam vy,“ vybídla ho. „Snad bude rád, když vás uvidí.“

„Bude rád, když uvidí mě?“

„Bude rád, když uvidí někoho nového,“ řekla.

„A vy aspoň uslyšíte, co tam je slyšet.“

„Netrefím tam,“ uvědomil si nejasnost té výmluvy. Vstal a potácel se ke dveřím. „Jsem trochu opilý, Kláro. A co když naopak, co když se mě bude bát?“

[26]

[27]

„Nebude se vás bát,“ řekla. „Ani vás neuvidí, je tam tma.“

Na věšáku visel jeho kabát a klobouk. Kochal se chvíli myšlenkou, že se tiše oblékne a vyklouzne odsud, a tak čekal v té šeré předsíni plné zatuchlého pachu, a teprve nyní si všiml, že nade všemi dveřmi také visí prázdné klece. Z pokoje, z něhož vyšel, už zase zaznívaly vřeštivé tóny jakéhosi šlágru, zatímco zpoza zavřených dveří druhé místnosti zaznívalo tlumené chroptění.

Bylo tak snadné odejít, cítil téměř úlevu ze svého úniku, ale věděl zároveň, že neodejde, aniž by předtím otevřel ty dveře před sebou, aniž by spatřil toho muže. Smrt ho dělala a přitahovala a její vábení bylo jako vždy silnější nežli strach.

Vypjal trochu prsa. Dveře byly tak otlučené, že mohl hmatat holé dřevo, nade dveřmi zářila žárovka, která byla zřejmě kdysi bůhví proč natřená namodro. Zaklepal.

Bylo ovšem nesmyslné klepat, když ten člověk někoho volal k sobě, otevřel tedy.

Z pokoje se vyvalil nasládlé zatuchlý pach. Místnost byla tak malá, že se do ní nevešlo více než jedna postel a židle. Nahmatal vypínač a rozsvítil.

Chtělo se mu vykřiknout, ale zůstal jenom nehnutě stát.

Ten člověk ležel na špinavém lůžku a zcela patrně umíral.

Díval se na vychrtlé prsty, které se v křeči otvíraly a zavíraly na šedivé pokrývce, na tváře, které byly tak vpadlé a tak bledé, jako by do nich už neproudila žádná krev.

„Chcete něco?“ zeptal se. „Potřebujete něco?“ Na židli vedle postele stálo několik sklenic

plných vody. Snad ho ten člověk slyšel a ještě vnímal, jeho oči se upřely směrem k němu a jemu se zdálo, že v nich dokonce spatřil úžas. Nemocný pohnul ústy a pokusil se vyslovit jakési přání.

„Dráp,“ řekl. „Dráp.“

Za bezkrevnými rty spatřil cosi červeného, snad to byl jazyk anebo krev, zmocnila se ho slabost, téměř mdloba a on vycouval z místnosti. V předsíni se opřel o věšák a těžce oddychoval. Pootevřenými dveřmi viděl tu dívku. Ležela na lůžku s rukama zkříženými na prsou a hovořila polohlasně: „Bože, ty mlčíš? Hněváš se? Pane, ale já tě vidím. Tvou tlustou pazourku. Zapínáš si sandál a díváš se přítom na mě. Jak tu ležím a čekám. Ty to učiníš, bože, učiníš to, můj tlouštíku, uděláš to,“ všimla si ho zřejmě a vztyčila se. „Pojďte!“ zavolala, „přece tam nebudete takhle stát!“

„Kláro,“ řekl, „vždyť ten člověk, to je strašné, musí přijít ihned lékař.“

„Co chtěl?“ zeptala se.

„Já nevím, ale to vím, že musí přijít lékař.“
Potom si vzpomněl na to podivné slovo.

„Dráp,“ řekl, „opakoval to slovo.“

„Drát,“ řekla, „chce vždycky drát.“

„Drát?“ vykřikl, „ale to není možné, k čemu by chtěl drát?“

„Tak na to nemyslete,“ vzala ho za ruku, „celý se třesete.“

„Kláro drahá,“ řekl, „víš, že tě, že tě miluju.“

„Ano, to jste mi povídal.“

„K čemu ten člověk potřebuje drát?“

„Chce, abych mu ho napjala tak kolem něho.

On se pamatuje, když byl zavřený, tak že byl kolem něho všude drát a to pak nemohl

pryč, a on nechce pryč, nechce odtud. Potom bude chtít, abych přivedla psa . . . On už, jemu už to nemyslí.“

„Psa?“ opakoval po ní. „Psa?“

„Oni je tam asi taky hlídali psi.“

„Ten člověk byl zavřený?“

„Nemyslete na to. Proč na to pořád myslíte?“

„Kláro,“ řekl, „kdy byl zavřený?“

„Já nevím . . ., já se ho přece neptala. Možná že za války, možná že teď. Možná že za války i teď. Já se ho neptala.“

„Říkalas . . ., přece jsi ho milovala.“

„Nemyslete na to! Teď už ho nemiluju.“

„Ale on přece . . . Vždyť on . . .“ Zarazil se.

„Za co ho zavřeli, Kláro?“

„Co já vím, za co lidi zavírali. Možná že něco udělal, možná že nic.“

„Přece jsi ho milovala,“ řekl zoufale.

„Milovali jsme se.“

„Zeptala ses ho, musela ses ho zeptat, zač ho zavřeli.“

„Proč? My nemluvili o takových věcech.“

Všiml si, že její tvář je unavená, oči měla téměř zavřené. Pocítil k ní náhle soucit. Bůhví jak dlouho tady trpěla s tím člověkem, a on jí teď vyslýchá jako u soudu.

„Nemáš ještě něco napít?“ zeptal se.

„Ano,“ řekla s úlevou, „já se podívám.“ Otevřela skříň a on opět spatřil to klubko drátu, vlastně jí řekl o to pití jen proto, aby je mohl opět spatřit: klubko ostnatého drátu, matné a nesmyslné ve skříni plné prádla, šatů a lahviček. Nalezla ještě jednu láhev, otevřela ji a nalila mu.

Vypil skleničku naráz. Ten člověk už ji zase volal. Seděla na posteli a zdálo se, že nic nevnímá.

„Kláro,“ řekl „volá tě.“

„Chce, abyste mu přinesl ten drát!“

„Já?“

„Žádal vás přece o něj!“

„Ale teď volá tebe!“

„Neví, jak se jmenujete,“ řekla. „On vždycky volá jenom mě. Teď už jako by zapomněl na všechny ostatní lidi kromě mě. A taky si vzpomíná na ty psy.“

„Kláro,“ řekl, „je to všechno tak strašné, jak můžeš, jak dokážeš vůbec takhle žít?“

„Vy taky žijete!“ řekla. „Anebo nežijete?“

„Ale to je přece něco jiného...“ zarazil se. Ten člověk pořád volal.

Vstala a šla ke skříni. „Tak vy nepůjdete?“ zeptala se. Naklonila se a velmi opatrně a také zručně vytáhla to klubko drátu.

„Kláro,“ vykřikl, „to přece nemůžeš, vždyť to je šílené.“

„On si to přeje,“ dýchala rychle, byla tak unavená, možná že byla tak zoufalá, tak úplně zoufalá, že už jí bylo všechno jedno. „Dřív si to nepřál, ani mluvit o tom nechtěl. To až teď. Chce tu zůstat, on si myslí, když tam bude ten drát, že tu zůstane, že tu pořád zůstane.“

„Kláro,“ řekl, „to nemůžeš, to nesmíš, to je nelidské!“

„Proč?“ zeptala se.

„Je to nelidské,“ opakoval, „je to strašné, nechod tam s tím drátem!“ Chytil ji za ruku, měla ji malou a slabou. „Pusť ten drát!“ přikázal jí. Snažil se jí vytrhnout to klubko, poškrabal se přítom a také si natrhl rukáv. Potom klubko leželo na zemi, leželo na koberci, na starém, prošlapaném běhounku uprostřed pokoje.

[30]

[31]

Ten člověk ve vedlejší místnosti stále volal.

„Kláro,“ řekl tiše, „přece ho nemůžeme jen tak... Snad bys měla, snad něco skutečně chce.“

„Chce ten drát,“ řekla. „Anebo aspoň psa.“

„Ale ty přece nemáš psa!“

„Nemám!“

„Ale on bude pořád volat,“ řekl zoufale.

„Tak ho neposlouchejte!“

„Nemůžu,“ řekl, „nemůžu ho neposlouchat!“

„Tak mu mám vzít ten drát?“

Zaváhal. „Ne,“ řekl potom.

„Tak jděte a zaštěkejte!“

Ustrnul. „Já mám jít a zaštěkat?“

„Chce slyšet štěkat psy,“ řekla. „Dřív to nechtěl. Dokud jsme se milovali. To až teď.“

Aby věděl, že ho hlídají. Že je tady a nemůže odtud.“

„Jít a zaštěkat,“ opakoval, „jít a zaštěkat!“

Ten druhý tam za zdí v tom zatuchlém temném kumbále pořád křičel.

„Tak buď jděte, anebo na to nemyslete!“

Vstal. Vzal láhev a sám si nalil. Když vypil sklenku, řekl: „Přišel a zaštěkal. Kláro, přišel jsem k tobě a zaštěkal. To je všechno,“ rozesmál se. Připadlo mu, že se vidí, leze po čtyřech nahý v té špinavé předsíni, zalit modrým světlem, chlupatý, s vyceněnými zuby. Jenom ocas mi chybí, uvědomil si. I když... a znovu se rozesmál.

„Tak na to nemyslete!“ řekla.

„Po čtyřech nebo po dvou?“ zeptal se.

„On vás stejně neuvidí,“ řekla. „Je tma. A on chce slyšet jenom psy.“

„Tak já jdu, Kláro,“ rozhodl se. Sundal si sako a rozvázal si kravatu, košili si jenom rozepjal. Dívala se na něho a usmívala se

trochu, nebyl to výsměšný úsměv, spíš chá-pající nebo dokonce láskyplný.

Byl opět v předsíni, dveře do druhé místnosti nechal předtím trochu pootevřeně, ale v tom kumbále byla taková tma, že se nedalo uvi-dět nic kromě cípu bílého prostěradla.

Dbal vždycky o svoji důstojnost, když vstupo-val do třídy, vyžadoval, aby všichni stáli v naprostém pozoru, a také žádal úplné ti-cho, a jeho děti, kdykoliv chtěly vstoupit do jeho pokoje, musely zaklepat a ještě potom, když zavolal dále, zeptat se: Dovolíš, otče?

Teď se zvolna sesouval na kolena a dlaně. V pokleku se ještě zarazil a vyhrnul si po-zorně rukávy. Dělán to pro dobrou věc, uvažoval. Ten člověk, ten ubohý člověk se nejspíš zbláznil ze svého utrpení a žádá si právě toto, právě toto mu uleví, jako jinému uleví modlitba anebo stisk ruky blízkého člo-věka.

Z pokoje, z něhož před chvílí vyšel, opět za-zněla hudba, ale teď to nebyl žádný beat, ale jakási varhanní skladba, snad dokonce Bach, byl potěšen, že právě v této chvíli znějí tak velebné tóny, sesul se na přední tlapy, potom nadzvedl bradu a jeho oči se nyní upíraly k namodralému světlu, k tomu oprýskanému měsíci, a zaštěkal, jako štěká-val v dětství za ploty na cizí psy, jako ště-kával na své děti, když byly ještě malé.

Slyšel to zaštěknutí, jako by ani nevyšlo z jeho úst. Zamrazilo ho téměř z toho doko-nale zvířecího zvuku a dřepěl na všech čty-řech a čekal, zda se ten zvuk neozve ještě jednou. Ale v předsíni teď bylo ticho na-rušované anebo ještě spíš násobené zvukem varhan.

[32]

[33]

Pokusil se vstát. Hlava se mu točila a také žaludek se mu houpal. Otevřel poslední do-sud neotvírané dveře. Záchodová mísa byla otlučená a prkýnko utržené. Opřel se zády o zeď a předklonil se. Chvilí se pohupoval v kolenou. Drát, vzpomněl si, chtěl drát. A já mu zaštěkal. Leovi. Smál se tiše. Tře-ba mi taky jednou někdo zaštěká, až budu to...

Ležela na posteli a měla zavřené oči, když vstoupil. Otřel si ústa. Všiml si, že pod oči-ma má stíny, hluboké a temné stíny jako člo-věk, který je zcela unaven, jako na pokraji vyčerpání. Viděl ji na okamžik zcela jasně jakoby osvětlenou prudkým slunečním svět-lem a připadala mu krásná, potom se vše rozostřilo a rozhoupalo, musil se rukou po-držet stolu. „Kláro, zaštěkal jsem,“ ohlá-sil jí.

Otevřela oči a usmála se na něj. „Tak na to nemyslete.“

„Posloužil jsem mu,“ řekl, „když jsi ho milo-vala,“ a došel k posteli a posadil se.

„Teď usne,“ řekla tiše, „a my budeme mít ko-nečně klid.“

„Já nevím,“ řekl, „já nevím, Kláro!“

Klubko drátu leželo dosud uprostřed místnosti, bylo to vlastně docela malé klubko, nechá-pal, proč mu tak vadilo.

Po dlaní mu stále ještě stékala krev, vzala ho za ruku a stiskla mu ji.

Všiml si opět jejích uštváných očí, noc se zvol-na blížila vrcholu, byli stále spolu, žili tu noc spolu a on si posledním zbytkem zkor-moučené a uvláčené bdělosti uvědomil, že na tuto noc nezapomene, nezapomene dokonce ani na tu dívku vedle sebe, a pocítil znovu

náhlou a nečekanou něhu k ní. „Miluješ mě?“ zeptal se.

„Miluju tě,“ řekla. „Miluju tě, žes sem za mnou přišel, žes tu se mnou zůstal, za to tě miluju.“

„Kláro,“ řekl téměř s úžasem, „ty mě miluješ teď ještě, po tom všem?“

„Líbej mě,“ řekla, „jsem ráda, žes přišel. Žes tu se mnou tuhle noc.“

„Ano, já tu jsem s tebou,“ řekl ještě, stále s úžasem. Bylo to opravdu tak, teď tu byl s ní a vše ostatní se vzdálilo, nejvíc se vzdálil jeho předešlý život, jako by od něho byl oddělen vzdáleností mnoha let, a nemyslel teď na nic, tak to mělo být, tak to po něm celou dobu chtěla, nemyslel na ten večer, na ten pokoj, na prázdné klece, na toho člověka vedle, na lékaře, který nepřišel s injekcí, na ženu v županu, na podivné telefony, nemyslel na nic z toho, nic z toho nebylo jeho starostí, vznášel se v prázdnu téměř blaženém a líbal ji v tichu, které se kolem něho úplně rozhostilo, a miloval se s ní v tom tichu, v němž slyšel její sténání a svůj dech a potom okamžitě usnul.

Spal jen několik minut, snad jen několik vteřin; když se vzbudil, ležela bezvládně po jeho boku, její oči byly obklíčeny stále stejnými stíny; nad postelí plálo řeřavé světlo. Vstal. Rukávy u košile měl stále ještě vyhrnuté. Spustil je opatrně, potom si oblékl kalhoty a sako. Rukáv byl natržený, bude ho muset zašít, byly to jeho nejlepší šaty. Obešel klubko drátu a plížil se ke dveřím.

„Už jdete?“ zeptala se za ním.

Otočil se. „Už budu muset, Kláro.“

„Je tu ticho,“ natáhla se k tranzistoru na polici, „bude tu takové ticho.“

[34]

[35]

Už zase hrála ta nesnesitelná hudba.

Stál několik kroků ode dveří, v hrdle ho páčila žízeň. Vzal jednu ze sklenic a napustil si vodu.

„Tehdy v tom hotelu,“ hovořila tiše, „jak hrála celou noc hudba, tam jsme se neopustili ani na minutu. Tam jsme byli pořád spolu a chodil tam takový černý Řek, pořád se na mě díval, když jsme tančili. Jen seděl za stolem a díval se. Pak se rvali. Strašně se rvali ti dva pánové, až mu ten Řek rozsek ruku. Dýkou, až krev stříkala. Tam měli všechno bílý – zdi i stolky a židle potažené bílou kůží. Všechno pak bylo od krve . . . A teď,“ řekla, „a teď . . . Je tam ticho, nezdá se vám, že je tam ticho?“

Uvědomil si, že k němu znovu doléhá strach. Ale teď už tu nemá co dělat, teď už nebude čekat – ani minutu.

„To byl on, co tam byl s tebou?“ zeptal se.

„Už je to dávno,“ řekla.

„Zač ho vlastně zavřeli, Kláro,“ zeptal se.

„Doktor říkal, že možná dneska v noci,“ vzdychla, „že dneska v noci.“

„Co dneska v noci?“ zeptal se, ačkoliv pochopil, co dneska v noci.

„Nezdá se vám, že je tam ticho?“ zeptala se.

„Nemysli na to,“ řekl rychle. „A spi!“

Otevřel dveře do předsíně. „Tak já tedy, Kláro . . .“ Oblékal si spěšně kabát. Potom si nasadil svůj staromódní klobouk. Byl už připraven k odchodu. Dveře do toho kumbálku byly stále pootevřeny, ustrnul na okamžik a naslouchal bedlivě. Ticho tam bylo úplně a ničím nerušené. Zhrozil se.

Vrátil se do pokoje. „Kláro,“ řekl, „já už tedy jdu. Je už skoro ráno.“

„Tak jděte,“ řekla, „budu se za vás modlit.“
Ale váhal. „Kláro,“ řekl ještě, „Kláro, jestli se mu něco stalo, a kdyby se pak někdo ptal . . . Nebyl jsem tady. Ty přece víš, neznám toho chlapa, nikdy jsem ho neviděl. To ty ses s ním milovala. Netušil jsem nic, když jsi mě sem vedla. Já s tím nemám nic společného.“

Ležela nehnutě na posteli, teprve teď si všiml, jak ubohé jsou povlaky peřin, záplatované a zaprané do šedivosti. Ležela a měla zavřené oči. „Je tu ticho,“ řekla, ačkoliv rádio za její hlavou vyřvávalo píseň. „Nechci to ticho, nechci ho.“ Vstala a došla k druhému přijímači a zapjala jej také. Melodie se nesmyslně a bolestně zkřížily. Bylo to strašné.

Nikdo o mně neví, opakoval si, s nikým jsem nemluvil, ani v tom telefonu. Nebyl jsem tady.

Lehla si opět a zkřížila ruce na prsou. „Můj bože,“ řekla, „já nechci to ticho. Můj hodný, tlustý pane, učiň to. Ať není to ticho . . .“ Vyšel po špičkách do předsíně a otevřel dveře do chodby. Byla prázdná. Nikdo ho neviděl. Nebyl tady. Nikdy tady nebyl.

Kupodivu i on slyšel to ticho. Bylo všude kolem něho a objímalo ho jako velké a příjemné chapadlo.